

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОНЦІВ

CURRENT ISSUES IN THE DEVELOPMENT OF COMMUNICATION IN THE PROFESSIONAL ACTIVITY OF LAW ENFORCEMENT OFFICERS

Шаповаленко Н.М.,

orcid.org/0000-0002-6653-0675

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри мовної підготовки

Одеського державного університету внутрішніх справ

Стаття присвячена актуальним питанням розвитку комунікації в професійній діяльності правоохоронців в Україні. Автор звертає увагу на важливість вербальної та невербальної комунікації, міжособистісних відносин та конфліктних ситуацій у правоохоронній системі. У статті досліджується вплив комунікації на ефективність діяльності правоохоронців та можливі шляхи її покращення, включаючи підвищення кваліфікації та використання сучасних технологій комунікації. Автор стверджує, що взаємодія та співпраця між правоохоронцями та громадою є важливим елементом правоохоронної діяльності. У статті розглядається важливість розвитку комунікативних навичок у майбутніх правоохоронців під час їх професійної підготовки. Це може сприяти покращенню взаємодії та співпраці між правоохоронцями та громадою, що є необхідним елементом правоохоронної діяльності. Результати дослідження можуть бути корисні для практичного використання в діяльності правоохоронних органів та для подальшого наукового дослідження проблеми розвитку комунікації в правоохоронній сфері. Стаття містить важливу інформацію щодо розвитку комунікації в правоохоронній діяльності та наголошує на важливості підвищення рівня комунікативних навичок у правоохоронців та розвитку співпраці з громадою. Дослідження підтверджує, що якість комунікації в правоохоронній сфері є важливим чинником успішної діяльності правоохоронців та покращення взаємодії з громадою. Для підвищення рівня комунікативних навичок у правоохоронців можуть бути використані різноманітні підходи, включаючи спеціальні тренінги та семінари з комунікаційних навичок, використання відео та аудіо матеріалів для навчання, а також інших методів навчання та підвищення кваліфікації. Важливим є використання сучасних технологій комунікації, таких як соціальні мережі та месенджери, які можуть допомогти в покращенні взаємодії з громадою та забезпечити швидкий та ефективний обмін інформацією. Підвищення рівня комунікативних навичок у правоохоронців та розвиток взаємодії з громадою є важливим елементом успішної діяльності правоохоронних органів. Це може допомогти забезпечити більш ефективне виконання завдань правоохоронної системи та покращити відносини з громадою.

Ключові слова: вербальна комунікація, невербальна комунікація, міжособистісні відносини, конфліктна ситуація, співпраця з громадою, сучасні технології комунікації, комунікативні навички, професійна підготовка.

This article is devoted to the current issues of communication development in the professional activities of law enforcement officers in Ukraine. The author focuses on the importance of verbal and non-verbal communication, interpersonal relationships, and conflict situations in the law enforcement system. The article investigates the impact of communication on the effectiveness of law enforcement officers' activities and possible ways to improve it, including enhancing qualifications and using modern communication technologies. The author asserts that interaction and cooperation between law enforcement officers and the community are essential elements of law enforcement activities. The article discusses the importance of developing communication skills in future law enforcement officers during their professional training. This can help improve interaction and cooperation between law enforcement officers and the community, which is a necessary element of law enforcement activities. The research results can be useful for practical use in law enforcement agencies' activities and further scientific research on communication development in the law enforcement sphere. The article contains essential information on communication development in law enforcement activities and emphasizes the importance of improving communication skills among law enforcement officers and developing cooperation with the community. The study confirms that the quality of communication in the law enforcement sphere is an essential factor in the successful activities of law enforcement officers and improving interaction with the community. Various approaches can be used to enhance communication skills in law enforcement officers, including special training and seminars on communication skills, using video and audio materials for learning, and other methods of training and qualification improvement. The use of modern communication technologies, such as social networks and messengers, can help improve interaction with the community and ensure fast and efficient information exchange. Enhancing communication skills among law enforcement officers and developing interaction with the community is an essential element of law enforcement agencies' successful activities. This can help ensure more effective execution of law enforcement system tasks and improve relations with the community.

Key words: verbal communication, non-verbal communication, interpersonal relationships, conflict situation, community cooperation, modern communication technologies, communication skills, professional training.

Постановка проблеми дослідження. комунікація між правоохоронцями та громадою
Проблема, яка виникає в діяльності правоохоронних органів, полягає в тому, що ефективна є важливим елементом виконання їхніх обов'язків, але часто зустрічається недостатня взаємодія

та непорозуміння між цими сторонами. В цьому контексті виникає необхідність дослідження проблем, пов'язаних з розвитком комунікаційних навичок правоохоронців та покращенням взаємодії між правоохоронними органами та громадою. Дослідження може допомогти виявити ключові проблеми в цій сфері та запропонувати шляхи їх вирішення для покращення якості правоохоронної діяльності та забезпечення безпеки громадян.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження та публікації з питань комунікації в професійній діяльності правоохоронців є досить обмеженими та фрагментарними. У статті «Професійна комунікація у діяльності правоохоронних органів» О. Литвиненко [6] розглядає важливість комунікації для ефективної діяльності правоохоронних органів та наводить приклади неефективних комунікаційних практик, але не досліджує конкретні шляхи покращення комунікації. У статті «Комунікаційні навички правоохоронців» І. В. Ковальова [3] звертає увагу на важливість комунікаційних навичок у професійній діяльності правоохоронців та описує деякі з них, проте не досліджує питання взаємодії з громадськістю. У статті «Комунікація в діяльності органів внутрішніх справ України» О. В. Марченко [8] аналізує комунікаційні практики правоохоронних органів та звертає увагу на їх вплив на сприйняття громадою діяльності правоохоронців, але не пропонує конкретних рекомендацій щодо покращення комунікації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Актуальні питання розвитку комунікації в професійній діяльності правоохоронців можуть включати різні аспекти, такі як: взаємодія з громадськістю: шляхи забезпечення ефективної комунікації з громадськістю, можливості зменшення конфліктів та побудови довіри між правоохоронними органами та громадою; використання нових технологій: можливість використання сучасних технологій для поліпшення комунікації в правоохоронній діяльності, побудови ефективної системи збору та аналізу інформації; комунікація між правоохоронними органами: забезпечення ефективної комунікації між різними правоохоронними органами, уникнення дублювання роботи та забезпечення координації дій; комунікаційні навички: підготовка правоохоронців до ефективної комунікації, розвиток комунікаційних навичок в рамках професійної підготовки та практики; культура комунікації: забезпечення побудови відкритої, прозорої та ефективної комунікаційної культури в правоохоронній сфері, визначення норм поведінки

та етики, яких мають дотримуватись у процесі комунікації.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз сучасного стану комунікації в професійній діяльності правоохоронців та визначення перспектив розвитку цього напрямку. **Завданнями статті є:** визначення основних проблем та недоліків комунікації в професійній діяльності правоохоронців; виявлення нових тенденцій та перспектив розвитку комунікації в цій сфері; розгляд можливих шляхів вдосконалення комунікації між правоохоронними органами та громадськістю; надання практичних рекомендацій з покращення комунікаційної діяльності правоохоронців.

Виклад основного матеріалу. С. Мартиненко вказує, що комунікація в системі правоохоронної діяльності є складним і багатогранним процесом, який включає в себе спілкування між працівниками правоохоронних органів, спілкування з громадянами, засобами масової інформації тощо. За словами автора, ефективна комунікація між цими сторонами є важливим фактором для забезпечення правопорядку та захисту прав і свобод людей [7].

І. Яковлева розглядає поняття комунікативної культури, що складається з знань, умінь, цінностей, норм і правил, необхідних для успішної комунікації в професійній діяльності. Розвиток комунікативної культури є важливим елементом успішної професійної діяльності працівників правоохоронних органів, оскільки це дозволяє їм ефективно взаємодіяти з колегами, громадянами, іншими структурами та організаціями [10].

Структура комунікативної культури складається з таких складових як мовленнєва, соціальна, психологічна та культурна компетентності. Кожна з цих компетентностей є важливою для успішної комунікації та взаємодії з оточуючим світом [10].

Л. Пономарьова зазначає, що в сучасному світі для ефективного виконання професійних обов'язків необхідно мати розвинені комунікативні навички. Це особливо стосується працівників правоохоронних органів, які повинні забезпечувати правопорядок та захист прав і свобод громадян. Автор розглядає концепт комунікативної компетентності, який включає в себе знання, уміння та навички, необхідні для ефективної комунікації [9].

А. Крюкова стверджує, що саме професійна комунікація є основою ефективної діяльності правоохоронних органів, але в умовах сучасного інформаційного простору це стає ще більш актуальним [5]. Автор звертає увагу на те, що в умовах інформаційної війни необхідно створювати

ефективні механізми забезпечення інформаційної безпеки, які включають не лише захист від зовнішніх загроз, а й забезпечення довіри громадян до правоохоронних органів та інформаційної прозорості їх діяльності [5].

Проблеми комунікації у правоохоронних органах можуть мати серйозні наслідки, які можуть поширюватись на різні сфери життєдіяльності громадян. Наприклад, погіршення взаємин між поліцією та громадою може призвести до зниження довіри громадян до правоохоронних органів та збільшення кількості конфліктних ситуацій [9].

Однією з основних проблем, яку висвітлює Л. Дерюгіна, є необхідність підвищення рівня професійної комунікації правоохоронців, зокрема, у взаєминах з громадськістю. Це пов'язано з тим, що в сучасних умовах інформаційного простору правоохоронні органи повинні забезпечувати відкритість та прозорість своєї діяльності, а це неможливо без ефективної комунікації з громадськістю [1].

М. І. Жукова зазначає, що однією з основних проблем у цій сфері є низький рівень професійної комунікації між співробітниками правоохоронних органів та громадянами, що призводить до недовіри до правоохоронних органів та складнощів у виконанні службових обов'язків. Ще однією проблемою є відсутність системи комунікації та інформаційної взаємодії між різними підрозділами органів внутрішніх справ, що призводить до неефективності роботи та зниження рівня безпеки в країні [2].

Відповідно, основними проблемами та недоліками комунікації в професійній діяльності правоохоронців України є недостатня підготовка та низький рівень комунікативних навичок серед правоохоронців, непрофесійна взаємодія та співпраця між різними структурами правоохоронних органів, а також проблеми зі збором, обробкою та передачею інформації. Варто відзначити неефективність використання сучасних засобів комунікації та недостатнє застосування психологічних методів комунікації у професійній діяльності правоохоронців [2].

С. Мартиненко пропонує такі шляхи вирішення проблем комунікації в правоохоронній діяльності [7]:

1. Підвищення рівня комунікаційної культури серед працівників правоохоронних органів за допомогою проведення спеціальних тренінгів та семінарів, які допоможуть працівникам правоохоронних органів вдосконалювати свої комунікаційні навички.

2. Створення ефективної системи інформаційної безпеки для правоохоронних органів. Це включає захист від інформаційних загроз, які можуть завдати шкоди їх діяльності та довірі громадян.

3. Розвиток внутрішньої комунікації між працівниками правоохоронних органів, що забезпечить кращу координацію дій та співпрацю між ними.

4. Використання новітніх технологій у комунікації, наприклад, використання електронної пошти та спеціальних програм для обміну інформацією.

5. Забезпечення відкритості та прозорості діяльності правоохоронних органів перед громадянами, що допоможе підвищити довіру до них.

І. Яковлева розглядає шляхи розвитку комунікативної культури у працівників правоохоронних органів, серед яких варто виділити систематичну роботу з їх професійної підготовки та підвищення кваліфікації, проведення тренінгів та семінарів з розвитку ефективної комунікації та співпраці, а також впровадження новітніх технологій комунікації. Автор акцентує увагу на тому, що розвиток комунікативної культури у працівників правоохоронних органів є важливим елементом їх професійної діяльності, оскільки це дозволяє їм ефективніше взаємодіяти з громадянами та іншими структурами, а також підвищує рівень довіри до правоохоронних органів з боку населення [10].

Для вирішення цих проблем М. І. Жукова пропонує ряд заходів, зокрема, підвищення рівня професійної підготовки співробітників в галузі комунікації, створення єдиного інформаційного простору для всіх підрозділів органів внутрішніх справ та використання інноваційних технологій у комунікаційній діяльності. Також автор наголошує на важливості встановлення позитивного діалогу між правоохоронцями та громадянами, що забезпечить довіру до правоохоронних органів та сприятиме покращенню якості їхньої роботи [2].

В. Кравець пропонує проведення спеціалізованих тренінгів та семінарів з розвитку комунікативних навичок, використання сучасних методів навчання та підвищення рівня культури спілкування серед правоохоронців [4].

А. Крюкова пропонує такі шляхи вирішення проблем професійної комунікації в правоохоронних органах, як підвищення рівня підготовки, створення спеціалізованих комунікаційних підрозділів, розробка та впровадження програм з підвищення комунікаційної культури серед

співробітників та громадян, а також застосування сучасних інформаційних технологій в діяльності правоохоронних органів. Автор наголошує на важливості співпраці між правоохоронними органами та громадськістю, а також на потребі відкритості та прозорості в діяльності правоохоронних органів. Вона розглядає використання соціальних мереж та інших засобів комунікації як ефективний інструмент для взаємодії з громадою та інформування її про діяльність правоохоронних органів [5].

Розглянемо можливі шляхи вдосконалення комунікації між правоохоронними органами України та громадськістю:

1. Створення відкритих комунікаційних каналів: правоохоронні органи можуть створити відкриті канали комунікації з громадськістю, такі як електронна пошта, гаряча лінія, веб-сайт, соціальні мережі тощо. Ці канали дозволяють громадянам легко зв'язатися з правоохоронними органами та отримувати необхідну інформацію.

2. Розширення можливостей онлайн-комунікації: Інтернет-технології можуть значно полегшити взаємодію між правоохоронними органами та громадськістю. Наприклад, можна створити онлайн-платформу, де громадяни можуть звітувати про злочини, повідомляти про порушення правил дорожнього руху та інші порушення. Це дозволить правоохоронним органам швидко реагувати на порушення та забезпечувати безпеку громади.

3. Залучення громадськості до процесу прийняття рішень: правоохоронні органи можуть включити громадськість до процесу прийняття рішень, пов'язаних з поліцією та безпекою громади. Наприклад, можна створити раду з представників громадськості, яка буде консультувати правоохоронні органи з питань політики безпеки та участі громадян у забезпеченні порядку.

4. Навчання спілкуванню з громадськістю: правоохоронні органи можуть проводити тренінги зі спілкування з громадськістю для своїх співробітників. Це дозволить забезпечити ефективну взаємодію між правоохоронними органами та громадою та зменшити конфлікти, що можуть виникати в процесі комунікації.

5. Транспарентність: правоохоронні органи повинні забезпечувати відкритість та прозорість у своїй роботі. Це дозволить громаді бути в курсі подій та відчувати впевненість у тому, що їхні права та безпека захищені.

Ці рекомендації можуть допомогти покращити комунікацію між правоохоронними органами та громадою, що є важливим фактором забезпечення безпеки та довіри між ними. Забезпечення інформації про ситуацію з безпекою та інші події дозволить громадянам бути на високому рівні та приймати свої рішення на основі фактів та даних, а підвищення рівня професійної підготовки працівників допоможе ефективніше взаємодіяти з громадою та забезпечити безпеку. Розвиток культури відкритості та довіри сприятиме покращенню взаєморозуміння та співпраці між правоохоронними органами та громадою, що позитивно позначиться на забезпеченні безпеки та довіри.

Висновки. Комунікація між правоохоронними органами та громадськістю є надзвичайно важливим елементом демократичної системи. Правоохоронні органи повинні забезпечувати відкритість та прозорість у своїй роботі, створювати відкриті комунікаційні канали, розширювати можливості онлайн-комунікації, залучати громадськість до процесу прийняття рішень та навчати своїх співробітників спілкуванню з громадськістю. Ці заходи дозволять забезпечити ефективну взаємодію між правоохоронними органами та громадою та забезпечити безпеку та захист прав громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дерюгіна Л. Професійна комунікація правоохоронних органів в інформаційному просторі: проблеми та перспективи. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2019, №69 (1). С. 128–139.
2. Жуков М.І. Комунікація в органах внутрішніх справ України: проблеми та перспективи розвитку. *Наукові праці Національного університету внутрішніх справ*, 2018, № 2. С. 118–124.
3. Ковальова І.В. Комунікаційні навички правоохоронців. Соціальна психологія: актуальні проблеми та перспективи, 2016, № 1 (9). С. 111–115.
4. Кравець В. Комунікативні здібності правоохоронних органів: роль та значення. *Право і безпека*, 2018, № 2 (79). С. 86–92.
5. Крюкова А. Особливості професійної комунікації правоохоронних органів в умовах інформаційної війни. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*, 2020, №3 (71). С. 174–176.
6. Литвиненко О. Професійна комунікація у діяльності правоохоронних органів. *Науковий вісник Полісся*, 2015, № 3 (7). С. 136–141.

7. Мартиненко С. Комунікаційний аспект діяльності правоохоронних органів в умовах сучасного інформаційного простору. *Збірник наукових праць Правничого факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна*, 2017, № 31. С. 150–157.

8. Марченко О. В. Комунікація в діяльності органів внутрішніх справ України. *Вісник Національної академії внутрішніх справ*, 2019, №3. С. 191–197.

9. Пономарьова Л. Комунікативна компетентність працівників правоохоронних органів. *Економіка і соціум*, 2018, № 1(7). С. 82–88.

10. Яковлева І. Комунікативна культура працівників правоохоронних органів: поняття, структура, розвиток. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2020, № 4. С. 88–93.

УДК 811.161.2'373.613:070.1(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.28.2.11>

АНГЛІЗМИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МАСМЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ: СЕМАНТИКО-ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ

ANGLICISMS IN THE CONTEMPORARY UKRAINIAN MASS MEDIA DISCOURSE: SEMANTIC AND FUNCTIONAL ASPECTS

Шрамко Р.Г.,

orcid.org/0000-0002-9258-9128

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської та німецької філології, асистент кафедри української мови
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Прийма Л.Ю.,

orcid.org/0000-0002-8956-2389

аспірантка кафедри української мови

Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

У статті розглянуто основні функції англійзмів у сучасному українському масмедійному дискурсі. Проаналізовано конкретні особливості реалізації номінативної, дериваційної, компресійної та стилістичної функцій англійзмів, а також їхні підфункції на базі текстів мас-медіа. Висвітлено, що номінативна функція полягає в найменуванні об'єктів дійсності, вона може реалізуватися в таких підфункціях, як власне-номінативна, когнітивна, уточнювальна, конотативна й термінологічна. Окреслено дериваційну функцію англійзмів, репрезентовану в їхній словотвірній активності. Вона полягає в утворенні нових слів на основі англійських лексем за допомогою афіксації, осново- або словоскладання. Компресійну функцію запозичень з англійської мови вбачаємо в економії мовних засобів, це передусім уживання змістовно ємних англійзмів замість кількох питомих слів чи описових зворотів. Стилiстична функція англійзмів безпосередньо пов'язана зі створенням певного стилістичного ефекту в конкретному контексті. Вона може отримувати реалізацію через такі підфункції, як оцінна, евфемістична, соціолектна, статусна, емфатична, прагматична, естетична, підфункція створення комічного.

З'ясовано особливості семантичної адаптації англійськомовних запозичень у сучасному масмедійному дискурсі. За специфікою семантичного засвоєння виокремлюють лексеми з ідентичним значенням, розширенням, звуженням або трансформацією семантичної структури вихідної одиниці.

Обшир дібраного й проаналізованого матеріалу потверджує багатоаспектний семантико-функційний вимір англійзмів в українському масмедійному дискурсі. Це виявляється в поліфункційності англійзмів, зокрема, найменуванні об'єктів дійсності, творенні нових слів, реалізації різноманітних стилістичних ефектів та економії мовних засобів. Функціонування англійзмів у текстах масмедійної площини може супроводжуватися трансформаціями вихідної семантичної структури. Досліджено, що подеколи англійзми утруднюють процес перекладу й репрезентування семантичного відтінку, утворюючи певний семантичний бар'єр.

Ключові слова: англiзм, адаптація, функція, стилістичний ефект, масмедійний дискурс.

The article contains results of thorough examination of the main functions of anglicisms in modern Ukrainian mass media discourse. The specific features of individual functions of anglicisms, such as nominative, derivational, compressive, and stylistic, as well as their subfunctions as exemplified by the mass media texts were logically analysed. It was ascertained that the nominative function involves naming real objects and can be fulfilled in such subfunctions as proper nominative, cognitive, clarifying, connotative, and terminological ones.